

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Van punt nul tot nu: De commissie L.B.D. '93 staat op het punt zich te ontbinden...

Bergen, H. van

Citation

Bergen, H. van. (1993). Van punt nul tot nu: De commissie L.B.D. '93 staat op het punt zich te ontbinden.... *Bestuurskundige Berichten*, 8(2), 12-13. Retrieved from <http://hdl.handle.net/1887.1/item:3233667>

Version: Publisher's Version

License: [Creative Commons CC BY-NC-ND 4.0 license](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/)

Downloaded from: <http://hdl.handle.net/1887.1/item:3233667>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Vrijdag 19 maart 1993 werd de Landelijke Bestuurskunde Dag realiteit, het congres „In Staat van Ontbinding?; Over het vermeende machtsverlies van de rijksoverheid” een feit en de organisatie ervan een mythe.

Van punt nul tot nu

De Commissie L.B.D. '93 staat op het punt zich te ontbinden...

Hanneke van Bergen

„Wat willen jullie eigenlijk met dit congres? Wat stellen jullie als doel van deze Landelijke Bestuurskunde Dag?” Stomverbaasd keken wij elkaar aan. Al enkele maanden waren we als Commissie L.B.D. '93 met elkaar bezig de dag in gedachten vorm te geven. Met de keuze van een thema waren we er vroeg bij, de dagvoorzitter had al toegezegd en we waren trots op onze vergevorderde ideeën over de invulling van het dagprogramma. Deze vraag lag voor de hand, maar bracht ons op dat moment in opperste verwarring.

Het voortzetten van een traditie, zoals een Landelijke Bestuurskunde Dag, heeft twee kanten. Elke commissie wordt geconfronteerd met de ideeën en ervaringen van commissies van voorgaande jaren. Elke commissie tracht op z'n minst verbeterend en liefst vernieuwend aan de slag te gaan.

Eenmaal terug bij punt nul, bij de doelstelling, was het antwoord direct en duidelijk: we willen de deelnemers in de discussie over het vermeende machtsverlies van de rijksoverheid betrekken. Aan de gedwongen passiviteit van de congresgangers moest een eind gemaakt worden. De neiging van de gemiddelde student colleges en lezingen aan te horen als waarheden wilden we doorbreken. Dit gold ook voor de neiging van de gemiddelde congresganger „het” antwoord op zo'n stelling van anderen te verwachten. Er moest ruimte gemaakt worden voor de eigen inbreng van de aanwezigen

tijdens dit congres over de toekomst van de rijksoverheid.

De inleidende sprekers in het ochtendprogramma kregen ieder slechts twintig minuten de tijd een verhaal te houden. Bij elke spreker zochten we een co-referent die vanuit een ander perspectief vraagtekens moest zetten bij de lezing. Op deze manier gaf het ochtendprogramma aanleiding tot discussie, want er werd duidelijk zichtbaar gemaakt dat elke schets van bepaalde ontwikkelingen discutabel is. Dana Leuvelink schreef in de Mare van 25 maart het volgende: „Alle drie de verhalen bleken hier en daar waar, zij kunnen naast elkaar bestaan, en er zijn nog duizend-en-één andere verhalen te verzinnen.” Deze opmerking is voor ons een teken dat het doel bereikt en de opzet geslaagd is. Een congres is natuurlijk niet interessant en zeker niet nodig wanneer de vragen die gesteld zijn eenduidig beantwoord kunnen worden.

Het idee achter het middagprogramma was dat de deelnemers de kans kregen zelf een groot deel van de invulling en inhoud te bepalen. De deelnemers werden naar eigen voorkeur verdeeld over twee programmaonderdelen: *denktanks* of het open podium. Het thema van de vermeende machtsverlies werd toegespitst op de mogelijke consequenties voor de rijksoverheid.

In een *denktank* kwamen de deelnemers door eigen inbreng tot een goede discussie, onder de leiding van een docent Bestuurskunde. Van te voren

hadden we deze mensen informatie toegestuurd, in de vorm van een reader met artikelen uit diverse kranten en vakbladen. Acht groepen van maximaal 35 personen kregen de opdracht een advies te formuleren aan de hand van een concrete vraagstelling. Deze zogenoemde denktanks bogen zich over de wenselijke departementale herindeling, over de wenselijke bestuurlijke indeling, over een verbetering van het democratisch gehalte van de besluitvorming en over de wijze waarop Nederland zich moet richten op de Europese besluitvorming.

Tijdens het open podium kwam de participatie op twee manieren tot uiting. Er waren zes mensen die een stelling innamen over het thema „In Staat van Ontbinding”. Zij gaven hiermee gehoor aan de uitnodiging van de commissie, die in de vorm van een oproep in verscheidene vak- en studiebladen was verschenen. Enkele uitgenodigde deskundigen reageerden op de uitgesproken meningen, waarna de stellingen werden voorgelegd aan de mensen in de zaal. De aanwezigen konden verder ingaan op de onderwerpen, die vanwege de vrijheid van de stellingnemers diverse visies en aandachtspunten binnen het thema weergaven.

Nu de zevende Landelijke Bestuurskunde Dag gerealiseerd is, kunnen we als Commissie L.B.D. '93, samen met vijfhonderd bezoekers en enkele onmisbare hulpkrachten, terugkijken op een verrassend congres. Een stap verder in het Mare-artikel van Dana Leuvelink: „...er zijn nog duizend-en-

één andere verhalen te verzinnen. Dat deden de discussieliefhebbers dan ook. Voor hen was het een geslaagde dag. Voor luisteraars op zoek naar antwoorden op de dreigende stelling niet.” Een positievere aantekening kan ik me niet indenken, te meer omdat het eerder als kritische noot dan als aardige reactie bedoeld is. Wij kunnen ons nu voldaan en in alle vrede ontbinden.

De Commissie L.B.D. 1993 bestond uit: Astrid Stokman, Lucella Carasso, Maurice Dioncre, Patrick Mulders, Mathilde van de Ven, Hanneke van Bergen.

Zij werd begeleid door Jouke de Vries en Mark Bovens.

Zij werd zowel materieel als mentaal ondersteund door het B.I.L.-bestuur 1992-1993.

dapest! Excursie ! Budapes

De buitenlandse excursie-commissie presenteert: een 8 daagse reis naar Budapest voor f350,-. We vertrekken zaterdagavond 11 september en komen zaterdagmiddag 18 september weer terug!

We proberen die plaatsen te bezoeken waar je als toerist niet zo gauw komt en die nog aansluiten bij je studie ook. Zo bezoeken we (voorlopig) de Nederlandse ambassade, het Hongaarse parlamentsgebouw met aansluitend een politieke partij en de enige bestuurskundige vakgroep in Hongarije.

Natuurlijk bezoeken we ook enige toeristische plaatsen en hopen we in samenwerking met enkele geschiedenis studenten een interessante rondrit en rondwandeling te verzorgen die ons daarna hopelijk het bruisende studenten leven kunnen laten zien van de Hongaarse hoofdstad.

's Avonds ben je veel vrij maar je kunt ook met ons mee naar het theater of naar één van de vele cafés die Budapest rijk is.

In de toekomst proberen we meer zicht te krijgen op enkele Hongaarse overheidsinstellingen waar we een bezoek aan willen brengen.

De week zal worden afgesloten met een verfrissende duik in een van de vele baden die Budapest rijk is, dus neem je badmuts mee en schrijf je nu in.

Tot ziens in Budapest,

Laura, Sanne, Judith, Saskia en Roderick!

Zelfportret

Professor dr. A.B. Ringeling

Wie is de mens achter de docent? Leuke vraag, maar het antwoord is niet zo eenvoudig. De feiten zijn gauw verteld. Geboren in 1942 in Amsterdam, waar ik ook de middelbare school en de studie Politicologie (aan de Vrije Universiteit) volgde. In 1969 medewerker aan de Katholieke Universiteit tot in 1981 mijn benoeming tot hoogleraar in Rotterdam volgde. Gepromoveerd in 1978 op een studie over beleidsvrijheid van ambtenaren. Vanaf het begin bij de gemeenschappelijke studierichting Bestuurskunde betrokken.

De feiten zijn koel: de belevenissen niet. Neem bijvoorbeeld de vraag of ik altijd wilde gaan studeren. Het antwoord is neen. In mijn familie had nog nooit iemand de universiteit van binnen gezien. Professoren waren voor mij lieden die ergens tussen Onze Lieve Heer en gewone stervelingen in zweefden. Inmiddels weet ik beter. En waarom politicologie? Omdat ik niet begreep hoe een politiek regime in staat was zes miljoen joden te vermoorden. Ik begrijp het nog altijd niet.

Waarom ik me ben gaan specialiseren op bestuurskunde? Omdat sommige vragen eenvoudiger zijn te beantwoorden dan andere.

Zijn bestuurskundige vraagstukken dan zo eenvoudig? Neen, dat valt behoorlijk tegen. Maar tegelijkertijd maakt dat het vak ook zo boeiend. Wij kunnen redelijk bestuderen hoe het openbaar bestuur in elkaar zit en hoe het werkt. Veel minder eenvoudig is om te vertellen wat er in de publieke sector en in de verhouding tussen de overheid en de samenleving fout gaat. Wat goed en fout is, wat succes en wat falen is hangt voor een belangrijk deel af van de beschouwer. Bestuurskundi-

gen mogen, naar het woord van Wildavsky, heersers de waarheid zeggen. Dat is een mooie taak. Maar wat de waarheid inhoudt, daarover verschillen de deelnemers aan beleidsprocessen nogal eens flink. Daarmee wordt de advisering ook zo'n moeilijke zaak. Een vereenvoudiging is als de adviseur er zelf geen opvatting over de waarheid op na houdt. Zo iemand moet solliciteren naar de functie van hofnar en niet van bestuurskundige.

Prof. Ringeling is hoogleraar aan de vakgroep Bestuurskunde Rotterdam/Leiden

